

Van egy férfi, Barrichello

Téli könyv a szerelemről

Szeretettel E. P.-nek

Van egy férfi. Szeretem. Olyan vén, mint Matuzsálem, és amikor nyújtózkodik, recsegnek-ropognak a csontok a testében. A szegény öregek vad gyűlöletével gyűlöl. Azt állítja, eljön még a díjmentes hidak napja... Ez a halállal kapcsolatos? Goethével? Egy szavát sem értem, és ezért szeretem annyira. Legszívesebben orosz forró csokit kortyolgotok vele és Fontanéről elmélkedünk, mert ő már rég halott, és a téma többé-kevésbé semleges. Azt mondom neki: – Csak úgy általánosan ver a szívem. A hajóm zászlója az Ön józansága. Korcsoslyázik? Szeretem Önt. De ez így és ennyire olyan nagyon nehéz! – Gógösen hallgat kicsit. Aztán szép betűvel azt írja a számlára: *Mit bosszantasz folyton?*

Van egy mozgalom. Szeretem. Úgy hívják, gender. Gyűlöl. Azt állítja, képtelen vagyok, hogy egyszerűen képtelen vagyok vörösös bajusszal rózsaszín pongyolában írni.

Van egy férfi. Gyűlölöm és sajnálom is. Fölém görnyed az *U Mašinky* kocsmában a vasútállomáson. Kövér, kopaszodó pincér a konyha párjától homályos szemüvegben. Mondom neki: – Uram, orosz csokoládét legyen szíves, tejszínhabbal. – Ajkai lebiggyednek, és ez a mondat hagyja el őket: – Hát az-az-az, az meg mi? – Savanykás szájszaga van. Türelmesen elmagyarázom neki, hogy egy általános Habsburg-monarchiabeli szokásról van szó, meg hogy Bécs nincs messze. Úgyhogy minden morvaországi vasútállomáson kellene tartaniuk a kedves kiskocsmáinkban orosz csokoládét. De magabiztosságom oda, és igen, végül még elnézést is kérek tőle, elnézést kérek. – Ez itt nem a Ritz, ahhoz mennyé külföldre – szisszen rám és megsebesít a nacionalizmus nyilával. Hiszen alig egy pillanattal ezelőtt még külföldön voltam és onnan tekintettem a... A piszkos ablakok mögött piszkos gyors- és személyvonatok, piszkos gyerekek ülnek rajtuk és az anyukáik fehér kabátban és foltos világos farmerban, már Olmütz óta bosszankodva, hogy már ők maguk is piszkosak, olyan szomorúan, reménytelenül piszkosak. Az *U Mašinky* kocsmában nincs fűtés, vagy lehet, hogy van, de csak hogy ne érje szó a ház elejét, szóval nagy valószínűséggel nem fűtenek, a fűtőtest langyos és a három magányos italozónak látszik a lehelete. Január; eső esik a hóra. – Tehát egy *grog*, – írja fel a pincér. A rádióban a moderátor lány azt kérdezi, milyennek képzelnék a férfiak az ideális nőt. És már össze is gyűltek a válaszok, már szóródik szét az éterbe. – Tehát – mondja a moderátor lány –, az ideális nő ezt mondaná: dugj meg háromszor naponta, de előtte kivasalom az inged és a macinaciat – *vagy*: – drágám, hús a sütőben, sör a hűtőben és foci a tévében, és majd ha végignézted... – *biszen* – nevet olyan hangon, amelyből az elején nem lehet egyértelmű érzelmeket kiolvasni, de most már igen, mert ahogy mondja, fokozatosan elcsuklik a hangja. Talán eredetileg egy rendes katolikus rimaszombati lány volt, egészen addig, amíg gyakornokként be nem lépett a *Břeclavi subanc* rádióhoz. Talán eddig a hallgathatatlan rikácsolásig a helyi bajnokság boldog pompomlánya volt, főleg Břeclav környékén népszerű, aztán egyszer csak valami *basznosabbat* akart kezdeni az életével, és nem is tudja pontosan, ezért kezdetben legalábbis visszatartja a könnyeit... A peron mentén közeledik egy öregasszony, mankóval csoszog, és visszavisi a WC kulcsát. Közben elmegy a vonata... Vágyaink rabszolgái vagyunk, mondom a letargikus grognak O. kisvárosban, és még a *grog* maradékát sem iszom meg. Felszállok a piszkos személyvonatra, aztán a gyorsvonatra, aztán a rakétára, csak gyorsan keresnem kell egy olyan kupét, ahol nem ül egy fehér és piszkos kabátos anyuka, aki azt mondja az urának: – Sör a hűtőben,

foci a tévében... Egy kupét ilyen rendes és egykedvű anyuka nélkül, aki később odakint elgondolkozik az életéről, és csodálkozik: elhagyták! És aztán szomorúan jajveszékkel az ilyen piszkos és fehér kabátos anyuka; és temérdek van belőle, az ilyen anyukából. Tisztaságszeretők, mosnak, vasalnak, sütnek, folyton meleg a sütő és folyton hideg a sör; és rendesek, nem, mint én... Hát velük éppen most nem szeretnék egy kupéban ülni. Más programom van: orosz csokoládé. Olyan, amilyen itt nincs.

Van egy mozgalom, szeretem. Femennek hívják magukat. Tagjai ma éppen a fagyos Davosban harcolnak. A mellükre festették jelszavaikat a nők jogaiért. Isten küldte őket a földre. Az egyház ellen harcolnak, Isten mégis szereti őket, mert ha Isten férfi, márpedig Isten férfi, akkor szereti a belőtt sérőjüket, borotvált szeméremtestüket, vörös ajkukat és meztelen keblüket, militáns elszántságukat, kimerültségüket és szorgalmas marketingjüket. Néhány nő és férfi is szereti a femeneket. A férfiak közül leginkább a feminista ügyvédek, akik a macho ügyvédek ellen harcolnak értük, és a maffiózó, aki titokban irányítja mindannyiukat. Van egy mozgalom. Tagjai a világ kameráiba sírnak, reszelgetik a körmeiket, festik a hajukat, és csak úgy mellesleg a szaunában kieszelik a stratégiájukat. És ez a mozgalom nagyon nevétséges és nagyon komoly is; erősebb, mint a feminizmus, erősebb, mint a gender, erősebb, mint a facebook, erősebb, mint az ökológia, erősebb, mint a veganizmus, erősebb, mint a szexizmusról szóló workshop, erősebb, mint a maskulin bizonytalanság, erősebb, mint a metafora, erősebb, mint a szerelem... Ez a szextrizmus. Gyermeki és kegyetlen, mint a leMBERGI tanmese.

Van egy férfi. Szemben állok vele a háztartási boltban. Egy fejfel magasabb vagyok. Szóval körülbelül 163 centiméter magas lehet. A boltvezető kék köpenyét viseli, kopasz, piros az orra, enyhén túlsúlyos, és a köpenye zsebében golyóstoll. Szolgálatkész. Visszataszítónak találok. Szeretem, amikor én még öt éves vagyok, ő meg hét. Szőke, göndör haj, kék szemek, kész kisangyal. A szülei veli megünnözi a nyaralóba Trabanttal. Olvad a hó, jégdarabok a folyóban. Hogyan éreztessenem a fiúval szerelmem erejét? Útközben nézem a cipőjét, feljebb nem, feljebb szégyellem magam, ott feljebb van az arca, a szeme és a szája is, és valahol középen a fütyije, ez abban a pillanatban nem érdekel, inkább a lelke. A nyaralóban vagyunk. A szülők elküldenek minket a bádognánál a folyóhoz. Battyogunk. Az erdőben azt mondja nekem a kispari, hogy ez így neki cseppet sem mókás, debil vagyok, menjek egyedül. Megyek. Már a folyónál vagyok, már lehajlok a kannával. Erős a sodrás, elragadja a kannát. Beugrom a kanna után, szeretem őt, és ezért a kannát is szeretem, mert a háztartási bolt vezetőjéhez tartozik, de ezt nem tudom, hiszen ezt akkor még nem tudom, hogy boltvezető lesz. Elragad a folyó sodrása, elkapok egy ágat, a kanna elúszik, csak lent a zsilipnél akad meg. Nem fulladok meg, csak vizesen, az ággal a kezemben, a kanna nélkül megyek vissza. A kályha fölött szárad a harisnyanadrágom, pokrócba bugyoláltak és az apukája ijesztget: – Te, ha a szüleidnek nincs biztosítása, akkor nem tudom, mi lesz azzal a kannával, te... – Te – mondom a háztartási bolt vezetőjének –, van 250 wattos izzótok, de nem energiatakarékos, rendes, ekkora? Felragyog az arca. Megkordul a gyomra a köpeny alatt. A nyelvét harap. Lojzának hívják és háromszor elvált.

Van egy férfi. Velem ellentétben ő már tud olvasni, de elég rosszul; egyébként soha nem is tűnik ki ezen a téren. Az ő nyaralójukban már voltunk, most menjünk a miénkbe. A bátyám miatt jött, nem miattam, és igen, ő az, Lojza...

2015 nyár

Sugdolózik a bátyámmal a padláson, aztán ünnepélyesen közli velem, hogy ad egy pusztit, ha tíz percig kibírom a sötétben az ágyneműtartóba zárva, aminek mindketten ráülnek a tetejére. De ne felejtsem el, hogy – az ágyneműtartó egy koporsó, és döglődnek benne a kinyiffant hullák – teszi még hozzá. Aztán felemeli a bükkfa fedelet, bemászom – én bemászom, fiúk. – Lehajtja a fedőt, hallom, hogy visszatartják a röhögést. Az ágyneműtartóban dohos szag, egerkaki bűzölög, no meg a kinyiffant hullák is, akik itt döglődnek. Tíz percig számolok, kimondom visszafelé, hogy *mazzsola*. Aztán elképzelem, hogyan történik. A puszi. Percekig erre gondolok. Kinyílik a fedél. És a háztartási bolt jövődöbéli vezetője azt mondja nekem: – Megpuszillak. Tényleg meg. De löknöd kell a hintán. – Úgyhogy megyünk a hintához a nyaralónál, és nem is hinta az, hanem egy hintázó háló két fenyőfa közé feszítve. Érzem, hogy ver a szívem. Úgy mászik bele, mint pók a pókhálóba, eszembe jut, aha, akkor én vagyok a légy. Elkezdem lassan hintáztatni. Hintáztatom, hintáztatom. L. sárga gabonaszárat tart a fogai között. Augusztus van. Hintáztatom őt, hintáztatom, hintáztatom az életemet, a szüleim életét, halott egerek életét, halott lelkek életét, a folyóba süllyedt kannáét, hintáztatom és hintáztatom, táncolok és hintáztatom, szeretek és hintáztatom, gyűlölök és hintáztatom, szeretek és hintáztatom, és zsupsz... L. lepattan, az én leendő háztartási bolt vezetőm, hoppá... Beüti az orrát. Betöri az orrát. Szegény. Feljajdul és ordít. Már nem pusztul meg, gyűlölni sincs ideje. Az ügyeletre kell mennie. Betörött az orra, az én kis Lojzának eltörött az orrcsontja, egy szörny lett belőle undorító törött orral, és nem sejt, hogy pár évre rá sem nő túl nagyra, kopasz lesz és enyhén túlsúlyos, és elsősorban a háztartási boltban lesz közkedve a Na Kobližné és a környező utcákban. Én meg koporsóba feküdtem miatta! Pusztira készülve. A semmiért voltam a koporsóban, mondom magamnak. Betörtem az orrát, sírok. Szóval az én szívem az ő orráért. Sajnálom az életét, kerékbe tört és elfuserált élet. Szeretem őt, gyűlöl engem. Szeretem, gyűlöl... De hamar közömbös lesz számomra.

Van egy férfi. Szeretem. Gyerek vagyok, és egy éve álmatlanságban szenvedek. A nyaralónál lévő kerti budiban olvasok róla 1984 telén, a 100+1 folyóiratban, három évig nem aludt, bekerült a Guinness rekordok könyvébe, M. Cevresnek hívják. Havannából származik, és amikor megkérdezték, mit csinál alvás helyett, azt válaszolta, hogy éjszakánként legyeket fogdos, a bolygónk jövőjéről elmélkedik, és a felesége iránti szerelméről is gondolkodik, meg a három gyönyörű kubai gyerekeiről. Amikor róla olvasok, *kuba-budinak* hívom a kula-budit és nincs kedvem kijönni. Akkor sem, amikor kint sötét van, hideg, jégcsapok és hó. Szeretem. Ráadásul szakállas. Mint apukám, mint Fidel Castro, mint Isten.

Van egy mozgalom. Szeretem. Gender a neve. Gyűlöl. Azt állítja, hogy az elkötelezettség permanens állapot, és hogy én ezt az állapotot könnyelműségemben, lustaságomban, szenvedélyemben semmibe veszem. Csak úgy ímmel-ámmal.

Van egy férfi. Arany fogával ott áll a hídon a Möckernbrücke állomás közelében. Ennek a játéknak *Kapd el a nagyapád* lehetne a neve. Mikor most télen véletlenül ott érem, a tangóharmonikájának tokjába aprót dobok, ő pedig játszik nekem. Álldogálok, hallgatom és a folyó csatornáját figyelem, a lusta hattyúkat, kacsákat a berlini tájban. A híd fedett, beüvegezett, és ő, aki játszik, ő is teljesen beüvegezett, fedett, nyugodt. Hallgatom őt és szeretem, mozdulni sincs kedvem. Ő is figyelni játék közben a lusta hattyúkat és kacsákat. – *Szép zugát választotta a világnak, uram* – mondom neki egyszer ünnepélyesen, mikor befejezi a játékot. Ő pedig elmosolyodik, ragyog a foga – szpászibá – mondja, – szpászibá. – Esztétikus öreg, öreg esztéta, oroszosan bájos. Sorsa nem közömbös számomra, akármikor is érem ott. Amíg játszik, nem hagyom el. És úgy látszik, ő sem hagy el engem.

Van egy férfi, szeret. Szeretem. Ő a férjem. Minden rendben, pihenünk. Megkérdezem, nem volna-e éppen most kedve a jobb lábamnál fogva gyengéden végighúzni engem a földön. Hallgat. Majd halkán azt mondja: – *Nem volna*. – Akkor semmi – válaszolom. És nem unszolom tovább.

Van egy férfi. Akarunk egymástól valamit, nem tudjuk, mit. Úgyhogy legalább egy pillanatra bemegyünk a kapucinus kriptába, B. városában, amikor esik az eső. A kriptában is akarunk valamit. Aztán eláll az eső, a kapucinus kertben találkozunk egy apával és a kövér felnőtt lányával, a turistatérkép fölé görnyednek. Arra gondolok, hogy znojmióiak és uborkát természetnek, ő viszont azt mondja, Valašské Meziříčiből jöttek. Kis vita a szülővárosukról. Aztán elindulunk a mieinkbe. Már tudjuk, hogy akartunk valamit, valamit, ott lent a kriptába zárva, de még mindig nem tudjuk, mit. Van egy férfi, kriptaférfi, szereti, ha a napok hosszúak, világosak és langyosak; de ki tudja.

Van egy férfi, férfi az álomból. Az álom kezdetben barátságos, szinte meditatív, Světlá na Vysočině község, késő nyár. De aztán találkozom azzal a férfival. Azt mondja nekem: – A bánat az én hajóm. – Ugyan, ugyan – válaszolom –, hiszen itt nincs se folyó, se tenger. – Ő meg erre: – Hát ez az. Hát éppen ez az.

Van egy férfi. Egy csomó nő szereti, Jamie Oliver a neve. A világhírű főzőműsorban motoron, traktoron robog, vagy kivételesen helikopterrel repül vidéki gazdaságokba zöldfűszerért és tejért, húsért és tojásért. Leggyakrabban Skóciában sűrű-forog, ahol szép a táj a békés zöld dombokkal és a fekete-fehér tehenekkel. Nős, szereti a feleségét és a gyerekeit, de én mégis sz. Őt nők millióival együtt Santiago de Chilétől Novoszibirszkig, ő pedig talán mit sem sejt ebből, miközben traktorral siet a zöldfűszerért, nyomában az unott tévéstábbal.

Van egy férfi. Kukás. A konyhaablakból figyelem. Diszkrétan a hóba vizez az udvaron a falnál, míg a haverjai a berlini közszolgáltató narancssárga mellényében gurítják a kukákat, gördítik őket, a konténereket kerekeken húzzák heves mozdulatokkal és zajosan az udvarról ki az utcára. A konténerekben szelektív hulladék van, meg valószínűleg néhány patkány is, fel nem használt vonatjegy, egy nő – soha el nem küldött – levele egy férfinak, régi fésű, használt pelenka, gumi, lámpa és valakinek a lila rúzsja. Tudnám szeretni ezt a férfit? Ő tudna engem? De micsoda kérdés ez, hiszen csak figyelem, kinek mi köze hozzánk, mi közünk van hozzánk *nekünk?* Látom, hogy annál a konténernél vizez, amelyikbe egy perce dobtam ki a szemetet egy nylonzacskóban. Látom, hogy vizez, és hogy egy kis sárga folt marad utána a hóban, *der gelbe fluss, žlta riečka*. És hogy valaki, aki ezt a kukást valóban szereti, szeretettel fogja vizsgálni ezt az arany folyócskát. Megsimogatja a tekintetével, és felfrissülve odébbáll. Mondjuk az egyik haverja. Vagy egy ázsiai manus, mondjuk egy kínai. Abban a jobb világban. Ott, ahol *Antony (and the Johnsons)* énekel a slágereit.

Van egy férfi. Ma vele álmodtam. Vér szerinti rokonom, és mégsem az. De álomban rokonként szeretem, hisz tulajdonképpen nagybácsi, ma már idős amerikai. Bizalomgerjesztőnek tűnik, habár... Emlékszem, hogy lefényképezett tizennyolc éves koromban, milyen élvezettel nyomta le a gombot, náluk otthon W.S.-ben. Van egy férfi, és ez egy olyan férfi, aki odajön hozzám, mikor szétbőgtesz a szemed, és teljesen egyszerűen közli veled, hogy ahogy ma kinézel, az *very very cute*, megölel és megcsókol. Idegen ember és mégsem az. Tulajdonképpen nem is vérrokon. Mondja mindezeket a mondatokat, és azt sem tudod, *szabad-e* ilyeneket mondanía, ha nem vérrokon. De hát amerikai, úgyhogy talán igen, talán a fehérek optimizmusa az USA-ban feljogosítja erre. És éppen egy ilyen emberről álmodtam ma éjszaka. Mikor a lányomnak lement a láza. Békés álom volt tele szeretettel. Buszon utaztam vele Manhattanban; éreztem, hogy szeretnek, csak úgy hétköznapi módon. És én magam is hétköznapi módon szerettem őt – szeretettel, melyben gondtalanul kihajolhatunk az emeletes busz ablakán, figyelhetjük a város nyüzsgését, és tudhatjuk, hogy mellettünk olyasvalaki ül, akinek a vállára hajthatjuk a fejünk, ha már le-lehanyatlik a fáradságtól; valaki közeli és közben nem élesen kirajzoló. Elmosódott férfi, aki méltó a lány, fájdalommentes szeretetre. Muzsicsina egy álomelőhívott, barátságos fényképről.

Van egy férfi, ismeretlen öreg főszer fényképezőgéppel. Félénken köszönünk egymásnak, ugyanarra a padra ülünk le. A lába már nem a régi, de

a fényképezőgéppel függőlegesen kattintgat, az Óvárosi teret fényképezi, mindent a padról. Lefotóz egy idősebb párt is, akik éppen megfontoltan sétálgatnak körülöttünk, talán házaspár. A nő azt mondja a férjének: – *Egészen a látványodig batol.* – Erre az, méltóságteljes férfi öltönyben: – *Ne búzz fel megint.*

Van egy férfi. Szeret engem, zsarnokoskodik fölöttem, szeretem, kínzom őt. Szentség az ismétlődésben. És van ez a férfi, imádott tökfilkó, meggyűrűzött engem, én őt, ő egy férfi. Élünk.

Van egy férfi. Szemrehányást tesz nekem, hogy túlságosan szeretek. – Túlságosan szeretlek? – kérdelem meglepve. – Nem, *mindenkit* túlságosan – vágja rá a konyhában, miközben répát szeletel. – Takaríthatnál, vágthatnál itt nekem a répát a kitakarított konyhában, de te – emeli fel a hangját –, te ehelyett írsz valamit, mert te – te szereted túlságosan *ezeket!* – Tetszik, ahogy megváltoztatta a mondat szórendjét, hetykén hangzik. . . – Kedves vagy – mondom neki békülékenyen, bár talán most már nem ideillően. Az arcom előtt hadonászik a megélezett késsel, támad. Éppen futni volt, egy atléta, sportoló, az én pasim sportoló, már a szórendben is őt majmolom, állandóan olyan hatással van rám, annyira sz. . . – Olyan hatással vagy rám – mondom még neki. A kés pengéjét a torkomhoz tartja, fénylik. . . – És olyan szép, nagy répád van. . . – suttogom rémülten. . . – Most mondd meg, ez répa, vagy padlizsán, mi az ördög ez itt, az Ararát hegység? – Hízlegek neki, tréfálkozom, csiklandozom, de nem nevet, egyáltalán nem nevet, ez komoly, kicsit belevág a nyakamba. Fáj, au. – Hogyhogy nem érted – fakadok sírva végül mindentől a konyhai gyűlölettel valódi keserőséggel – hogyhogy nem érted – sípolom –, hogy az egész életben, állandóan és állandóan csak te? Mondom neked, bevallom neked, esküszöm neked, elismerem neked, ezért a mellkasodra ütök, ezt itt a konyhában, a lábasok előtt hazudom neked én. És mindezt azért, hogy élj. Hogy túlélj. Túlélnék veled, te pedig velem. . . Te oltári tökfilkó! – kiáltom még feloldódva a szobámból, de először elfordítom a kulcsot a zárban. Így. Újra nyugalom. Szétáradt a nyugalom. Előrelép pár szintet. Írok pár levelet. Van egy férfi, és ő az, van egy férfi, és ő férfi. Na, hurrá!

Van egy férfi. Szeret, szeretem; mikor együtt utazunk a gyors- és személyvonatokon. *Másból* meg érthető módon egymás idegeire megyünk. És még ezt a vonatozást sem vihetjük túlzásba. Maximum egyszer, kétszer évente. És nem választhatunk hosszú útvonalat, maximum ötvenhat perc. Filmekről beszélgetünk, főleg azokról a szerelmes filmekről, néha a halálról, aszerint, milyen a kedvünk és az időjárás, néha megigazítom a fején a bal kezemmel a már ősz bóbitáját, megigazítani, nem megcsókolni, néha jobb kezével teasüteménnyel kínál, kínálni, nem kényszeríteni! Ligeterdőkön utazunk keresztül, melyekben szeretkezünk –, síkság, mint túlnyomórészt Angliában – mondja elgondolkodva. . . Egyszer egy személyvonat ablakából megláttunk egy szántóföldön haladó traktort, úgy volt feldíszítve, mint egy hintó vagy egy koporsó. Kis vita támadt köztünk arról, mit is látunk tulajdonképpen. A koporsó-hintó-traktoron két bennszülött morva ül, újdonsült házaspár, hússzal zötyögnek a szántóföldön, a vonatunk elhagyja őket. A menyasszony fehér ruhát visel, erősebb nőalak fátyolban, a férfi fején kalap. Ő tehát a vőlegény, nagy kerek fej, káposztafej, lehetne buszsofőr, igen, mondjuk a híres R. Smetana Olmützből. Falusi emberek tehát, de nem idióták. Egy idő után egyvalami biztos, hogy esküvőről jönnek, ahova mi az ötvenhat perces személyvonattal soha nem jutunk el. Hát, akkor legalább a közös örömről és kettejükről, közös sorsukról való közös gondoskodásunk, valamelyest szélsőséges, jut eszünkbe egy pillanat múlva. Kiszállunk. Akkor egy év múlva újra? – Várj még – bátorkodom – valamit azért még szerettem. . . – száraz ajkaimat enyhén benedvesítem, sóhajtok. . . – Jaj már, ne idegesíts. – Legyint, és már ott sincs, köddé vált. Micsoda megkönnyebbülés, micsoda az állomáson álldogáló megkönnyebbülés. A WC nyilvános, a szerelem nem az. Tetszik neki a *Titkok és hazugságok*, de én állítom, hogy a *Két angol lány* még szebb film.

Van egy férfi. Sz. őt, sz. engem. Ha álomból ébresztve kimondom a nevét, nem tévesztem el soha. Ő egy és kettős. Ez igen egyszerű és titkos is.

Van egy férfi. A férjem az, aolyan tökfilkó, szórakoztatóan szeretem. Kérdelem, hogy nem lenne-e épp most kedve megfogni a jobb lábam és végighúzni a szobán. – Hogy megkönnyítsem a dolgod – mondom buzgón –, nem veszem le a ruhám, úgy jobban csúszom majd a parkettán. Akkor akarsz? Akarod? – Nem akarom – válaszolja gyengéden, a földre süttöt szemmel. – Nem baj, jól van – mondom, és nem unszalom tovább.

Van egy férfi. Szeretem. Elutazom, hogy vele éljek. A kis vidéki állomáson vár biciklivel, úgy áll ott, mint egy igazi bennszülött, bal lábával a biciklire támaszkodik. Nyár vége felé járunk. Kiszállok a motorvonatból, és szertartásosan, fáradtan köszöntjük egymást. Nehezen lélegzünk, nem vagyunk épp a legfiatalabbak, összesen talán száz év körül vagyunk, és kint harminc fok feletti a hőmérséklet árnyékban. Csókkal köszöntjük egymást, érzem, hogy kesernyős szájszagunk van. Biztos neki is kellemetlen. Mikor beszél, gyakran eltakarja a száját a tenyerével, mert nem hord magával *chewing gumot*, ahogy a fiatalabb korosztályoknál szokásos. Most mindenről megfeledkezett, a biciklinek támaszkodva. – Miért van nálad babakocsi – kérdezi hát –, talán már gyerekünk is van? – *Ja, semmi* – mondom neki –, *ez csak, ha mondjuk, hogyha mondjuk holnap annyira ott. . .* – Aha – mondja és elhallgat. Tovább már csendesen megyünk a faluban. Ő tolja a biciklit, én a golfkocsit, a kocsiban ül a csomagom. Van egy férfi, és egészen komor olyankor, mikor azt mondja: – Hamarosan esni fog, és ezek a falusiak is itt, olyan szorgosak. – És folytatja, hogy sajnálja, hogy ő az örökös biciklijével és tekintetével zavarja őket, megérezte ezt, és elszomorodott tőle. – Hát most én is szomorú vagyok helyetted – mondom neki, hogy támogassam, hiszen szeretem.

Van egy férfi. Szeretem. Elutazom, hogy vele éljek, és ő megmutatja a házunkat. És én látom, amit látok. Ez egy valaki más által szeretettel, szorgalommal és a rendszeretők alapos bárgúságával belakott ház. A kertben például a málna egész hátul van a kerítésnél, ehhez képest a ciprus meg a földközitengeri kövek, azok itt hemperegnek a városi módra nyírt gyepek közepén, a házikóban laminált parketta, a fürdőszoba vulgárisan narancssárga, és a középső kishálóban, szégyen elárulni, az ablakból kilátás a tornateremre, nem szívélyes, inkább keserűen rossz kilátás, gúnyolódik a házikó többi részével, amelyek olyannyira vidéki házacska látszatát akarják kelteni. Minden annyira praktikus, hogy az már fáj, központi fűtés, a sarokban izléstelen elektromos kandalló, elragadó házszám. És mi van abban a hátsó helyiségben? Ott egy kis szomorú ablakocskó, és ez a kertre néz, ahol megint ott trónol a ciprus. A ház előtt megyünk, fejünk lehajtva. Itt kell élnünk? Tollasütőt veszünk a kezünkbe. De hát mi is tulajdonképpen ez a mi életünk? Az életünk a tollaslabda. És a tollaslabda, az képes megoldani nálunk szomorúbb eseteket is, a bőrtömbön felakasztottak programja például, ütögethettek ők is. Igen. Egy kicsit ütögetünk, kötelezettség nélküli felüdülés, ütögetünk. De aztán kellemetlen szél támad. Hidegfront közeledik, és mi ezt tudjuk. – Figyelj, menjünk le a folyóhoz, van itt egy szép folyó, lapályok, síkságok, szántóföldek – kiáltunk fel egyszerre. Micsoda ötlet! Egymás tenyerébe csapunk. Megyünk a folyóhoz. Csakhogy ő fél, hogy leesem a bicikliről, mihez kezdene velem, nálunk van egyáltalán a TB-kártyánk? Már megint ez az ijedősége. Megyünk, esik, teljes felhőszakadás, tántorgunk; testünk már túlságosan hasonlítanak egymásra, híznom kellene, jut eszembe. Megyünk a mocsárban a megáradt folyó mentén, és a szél annyira viharos, hogy akármit mondunk, elvész a szélben; már éhes is vagyok. A végén mégis csak beleesünk a sárba. Piszkosak leszünk, piszkosak, de egyébként semmi, talán nem sérülünk meg túlságosan. És ez a közös piszkunk végül megoldja az egész mai problémánkat, az egész életet, és talán minden előttünk és utánunk következő generáció életét is.

Van egy férfi. Mindig AZ a férfi. A vízparton eszünk a kiskocsmában, pedig nincs semmilyen meleg ételük, megeszem három Margot-szeletet, egyet az övéből is, nekem adja, olyan figyelmes! Sörözünk, beszédbe elegyedünk a révésszel. A révész átvilágít minket, kik vagyunk, mik vagyunk, kiismerhetetlenek vagyunk. Rokonok, apa és lánya, ki ismeri ki magát az elázottak között? Hát akkor mondjuk ő Lađa, foglalkozására nézve villanyszerelő, nyaranta révkalauz, korrekt fickó. Mi pedig a kirándulók szerepében? Nagyszerű. Nem vagyunk vidékiek, se városból, se faluból, se északról, se délről, se keletről nem

Keresztesi József

Ajánlás egy verses meséhez

*Két napkorong fénylik ragyogva
A szép Tatúin kék egén.
Tűzét pazar bőséggel ontja,
A két csövön abogy kijér;
S midőn a dupla naplemente
Fényét a földtől visszavette,
A Buckalakó élbeti
Garázda kedvét végre ki.
Sötétben jár, gyamús ügyekben,
A sápadt fényű bold alatt
Lopózik, szimatol, matat...
Viselkedése kellemetlen.
Mi célból buzgárokodsz vajon,
Homoklakó bomálmajom?*

*Nos, én is éppen így csinálók:
Molyogatok e verseken,
Míg hallgatnak Budán a bárdok,
Két roppant kedves emberem.
Lantot most egyikük se pönget,
S kibaszálván a röpké csöndet
Anyégin verkljét, bizony,
Galád mosollyal kurblirozom.
Nevezzük bár verses mesének,
De tudni kell: holdfény csupán
Homokbuckák kibalt pupán
E ráérős-kedélyes ének.
Így nézd, Attila és Dani –
Csak ezt akartam mondani...*

A Nagy Pudingvadászat

*Szikrázó téli bajnalon
Felnyergelték a Tyúkokat,
Majd megfűjták a Kürtöket
(Habár a Herceg töksüket),
És útra kelt a kis csapat:
A Kendermagos Tyúkanyón
Elöl a Nagyherceg baladt,
Utána jött a Bőrmajom
– Gyorsléptű Grillcsirkén üget –,
Aztán a Sárga Luftballon
S a Félcipő következett
(Nekik két Vézna Tyúk maradt);
A sort lezárta végül egy
Egészen Távoli Rokon,
Ő sajnos csak gyalog szaladt
A Vészes Tyúkbíány miatt.
Hát megfűjták a Kürtöket
Szikrázó téli bajnalon –
S mindenki tűzbe jött nagyon,
Mert ime, itt az alkalom:
Pudingnyomok a friss bavon!*

jöttünk, és svájci teniszezőknek se nézünk ki... Tehát kirándulók? Kollégák a kultúrházból? Szépen rászedtek minket, de erről Ladá, a korrekt fickó mit sem tud, azt mondaná, neki aztán tökmindegy. Abból, hogy ebben a faluban élünk, egyelőre semmilyen jel nem árulkodott. Eltitkoljuk hát, hiszen mi mindig titkolunk valamit. Az itteni életünket például, ami lassan a végéhez közeleg, ami volt és nem lesz, jóllehet annyira szomorú, mert szeretjük egymást, tényleg, forrón szeretem őt. Este van, haza kell mennünk, lehűtött minket a nedves levegő. Este bekapcsoljuk a rádiót, vacsorára fokhagymás krumplicipuré, meghat a módja, ahogy nyomja a krumplit –, a görög katolikus rítus gondos, magasztos módszere. Rádió. Végre elcsendesedünk, megnyugsunk a lámpa fojtott fénye alatt. Melegítőbe bújjuk, úgy néz ki benne, mint egy volt hardcore-énekes a harmadik világbeli misszió. A legidősebb élő cseh-amerikai filharmonikus az éjfél adásban röviden megáldja a mi kapcsolatunkat is, terjengősen beszél a lelkünkről. És amíg a filharmonikus beszél, véletlenül elárasztom vízzel a fürdőszobát. Együtt mossuk fel a padlót ronggyal, ez még jobban összekapcsol bennünket, és ez a mechanikus tevékenység ráadásul el is altat minket. Apu, anyu, megyünk aludni? Szépen szunyókálunk az ágyikóban, mélyen, már unottan szeretjük egymást. Reggel az esőben, lassan, megfontoltan elválunk. Előtte *A csodacsapat* megy a rádióban, nem zavarhatom, úgyhogy olvasok. A szomszéd zavar meg minket, az ágynemű alá rejtőzöm, nem fogok jópofizni, mint a háziasszony, hisz nem sütöttem semmit, nincs süti. – Mondhattad vóna, banyek, kopogtam vóna – mondja a szomszéd szemtelenül a szobában körülnézve; egy óvatlan pillanatban belecsíp a combomba. Aztán ez a szemüveges fazon kigúnyolja az emberemet, aki éppen a ciprusok reggeli állapotát tanulmányozza a szoba laminált parkettáján állva. A házass. évfordulónk kis híján tizennyolc nyári órát tart. Aztán elhervad, mint a pitypang. Legalábbis, ha németül hervad el a pitypang, *pustenblume* lesz belőle. De a csehben nincs szó a fehér pitypangra. Vagy *törékeny bul-láknak* mondják? Elhagy engem, megbocsátok neki, elhagyom, felkeresem, megbocsátok... Szerettem a felebarátomat.

Van egy férfi, egy vágányok melletti házban lakik, szeretem, és tudom, hogy egyedül kell tovább élnie, talán nem kell, talán nem is él, de velem határozottan nem szabad élnie, csak balszerencsét hoznék rá. Talán ő is rám, de nem annyira, mint én őrá... A vágányoknál álló házban lakik, a ház teteje lapos, utálok a lapos tetőket, és ez mégis szép kis ház, vasúti, a gabonamező közepén, a vágányok meg még mindig kellemes távolságban. Balról síkság, jobbról hegyek, a kert zöld drótkerítéssel van körbekerítve. A kertben is gabonamező van, közepén ösvény, közvetlenül a kis ház ajtajáig vezet. Mindig is ilyen életet kívántam neki, ilyen takaros, nyári, könnyű életet. Végre kiegyensúlyozott, kisimult, végre kellemesen öreg, olyan, amilyen ő maga szeretett volna lenni egész életében, a kertjében süt a nap és néha esik az eső is, hangulatfüggő, a kertben pár szék, asztal, limonádé, könyvek szanaszét. Van felesége, háziasszonya, szakácsnője, gondozónője, szeretője, néhány gyereke is. Egyenesben van az élete, a gabonája is egyenes, minden szimmetrikus, nem iszik és nem dohányzik, nyugodt, mint Buddha, nem kell félnie, nekem sem kell féltennem őt, nem esik el, nem fog megbolondulni, talán a szíve sem fog fájni, nem hal meg. A távolból szerethetem továbbra is. Szerethetem, és futásban figyelhetem, amikor egy személyvonaton ülök majd, amely az ő vidékén halad keresztül, kifigyelhetem őt, két kézzel integethetek neki, és ahhoz, amit érezni fogok, senkinek semmi köze nem lesz. Lehetőségem van nem bántani őt. Nem kell majd gyötörnie.

Van egy férfi. Nem közömbös számomra, amikor az egyik berlini hídon sétálok, nem vagyok közömbös számára, amikor az Osztrák-Magyar Monarchiában sétál egy fürdőváros sétányán. Mikor témobilon kapcsolódunk össze, fejünk fölött gömböcskék és azokban képregény-mondatok. Szövegeink transzcendentálisak, tragikusan nemzetközies, világok közöttiek, járkelőket hagyunk el a hídon és a sétányon, mosolyogva köszönünk nekik, mosolyogva hagyjuk el őket, mosolyogva megyünk mindketten egyedül, letérünk az útról, két buborék témobillal, kegyelmes magányban.

(részletek)

J. HAHN ZSUZSANNA FORDÍTÁSA